

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо присутності народних депутатів України на засіданнях виборчих комісій, поданий народним депутатом України Н.Шуфричем (реєстр. № 6014)

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 20 вересня 2023 року (протокол № 126) розглянув проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо присутності народних депутатів України на засіданнях виборчих комісій (реєстр. № 6014 від 09.09.2021), поданий народним депутатом України Н.Шуфричем.

За визначенням суб'єкта права законодавчої ініціативи даний законопроект розроблено з метою надання можливості народним депутатам України бути присутніми на засіданнях виборчої комісії, у тому числі при підрахунку голосів та встановленні результатів голосування, на виборчій дільниці в день виборів чи в день повторного голосування у приміщенні, де проводиться голосування.

Для досягнення поставленої мети проектом Закону пропонується внести відповідні зміни до абзацу першого частини восьмої статті 36 Виборчого кодексу України (далі – Кодекс), якою встановлено вичерпний перелік осіб, які мають право бути присутніми без дозволу чи запрошення відповідної комісії на засіданнях виборчої комісії, у тому числі при підрахунку голосів та встановленні результатів голосування, на виборчій дільниці в день виборів чи в день повторного голосування у приміщенні, де проводиться голосування. При цьому частина дев'ята вказаної статті не виключає можливість присутності й інших

осіб, крім визначених частиною восьмою статті 36 Кодексу, на засіданні виборчої комісії, але тільки з дозволу або на запрошення цієї комісії, про що має бути прийнято відповідне рішення.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування звертає увагу, що Кодексом належної практики у виборчих справах, ухваленим Венеціанською комісією на 52-ій сесії, визначено, що лише транспарентність, неупередженість і незалежність від політично мотивованого маніпулювання забезпечить належне керування виборчим процесом від початку передвиборчої кампанії до закінчення обробки результатів виборів. Для забезпечення належного проведення виборів або принаймні усунення серйозних підозр у порушеннях на всіх рівнях – від загальнонаціонального до рівня виборчої дільниці – слід створювати незалежні, безсторонні виборчі комісії.

Під час обговорення народні депутати України – члени Комітету відмітили, що право присутності на засіданнях виборчої комісії та у приміщенні, де проводиться голосування, у вказаних у частині восьмій статті 36 Кодексу осіб кореспондується з їхніми правами на участь у виборах, а закріплене Кодексом обмеження кола відповідних суб'єктів спрямоване на забезпечення, зокрема, реалізації виборчих прав громадян України, належної організації роботи виборчих комісій, правопорядку в день голосування, під час підрахунку голосів виборців та встановлення результатів виборів, а також унеможливлення забороненого частиною четвертою статті 32 Кодексу втручання в діяльність виборчих комісій.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку до законопроекту зазначає, що наділення парламентарів правом присутності на засіданні виборчих комісій виглядає необґрунтованим, оскільки Верховна Рада України не здійснює контрольних чи будь-яких наглядових повноважень у виборчому процесі. Водночас, як орган законодавчої влади Парламент має чітко визначені у Конституції України повноваження у сфері виборчого процесу, які обмежуються лише призначенням окремих видів виборів і формуванням складу Центральної виборчої комісії. Окрім того, відповідно до статті 22 Кодексу народні депутати України не є суб'єктами виборчого процесу та не мають жодних повноважень у виборчому процесі. З огляду на це незрозуміло, з якою метою народні депутати будуть присутні на засіданнях виборчих комісій.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у висновку щодо законопроекту зазначає, що він не матиме впливу на показники бюджету та, у разі його прийняття, може набрати чинності у термін, визначений авторами проекту Закону України.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо присутності народних депутатів України на засіданнях виборчих комісій (реєстр. № 6014), поданий народним депутатом України Н.Шуфричем, за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Співдоповідачем на пленарному засіданні з зазначеного питання визначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії А.Загоруйко.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

